

Friis, og jeg vil haabe, at det vil gaae med denne Deel af Folket som med den lille Suurdeig, der gjennefnyrer den hele Deig. Naar Tiden kommer, da vil Folket vaagne til Bevidsthed. Jeg vil haabe, at det danske Folk ikke opgiver sig selv, ikke vil opgive Troen paa sig selv, og derfor stoler jeg bestandigt paa, at vi ville komme tilbage til Grundloven af 5te Juni.

Conseilspræsidenten: Med Hensyn til de Bemærkninger, der ere fremkomne fra den sidste ærede Taler, skal jeg kun sige, at Udkastet, saaledes som det foreligger, aldrig vilde have faaet det Indhold, naar der ikke i Fællesudvalget var blevet taget et væsentligt Hensyn til Rigsdagen. Naar man altsaa stadigt kommer tilbage til det ringe Hensyn, der er taget til Rigsdagen; er det en Paastand, der ikke har Sandhed.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Tør jeg maaskee blot til denne Udtalelse sive en Bemærkning, hvortil jeg fik en fornøjet Anledning ved den ærede Talers Ytringer her ligeoverfor (Milling). Der blev talt — og dette er tidligere hittret af en anden æret Taler, som sidder her straaes overfor (Masmussen) —, som om der var tænkt paa at lægge den mindste Hindring iveien for, at Rigsdagen vedtog Forandringer i det, der er forelagt. Dette er en aldeles feilagtig Forudsætning; thi det er en Selvfølge, at man hverken har kunnet tænke paa eller har Villie til at forhindre det; men hvad man har troet sig forpligtet til at gjøre, var at klare den nuværende Regjerings Stilling til Sagen. Bore Ytringer gaae altsaa kun ud paa, at, forsaavidt Rigsdagen ønsker, at Regjeringen skal forsaettes af det Ministerium, der for Dieblilket har Hans Majestæts Tillid, saa maa den afholde sig fra at gjøre Forandringer i Udkastet. Det er en Selvfølge, at det Andet vilde være Uforstand; men, efterat der gjentagne Gange er faldet Ytringer, der tyde paa en Misforstaaelse, har jeg anseet det rette at

give denne Fortolkning af Ministeriets Ord, at det alene var for at klare Ministeriets Stilling, at det blev udtalt, at vi hverken kunde give eller modtage Forandringer deri.

Madvig: En Bemærkning af den høitærede Conseilspræsident borttog egentlig den Anledning, der var for mig til at tage Ordet, og jeg skulde ogsaa have fravalget det, hvis der ikke tillige var et Par andre Ting, som jeg ogsaa ønskede at sige nogle Ord om. Jeg skal ikke opholde mig ved den Udtalelse, der er falden om Mangel paa Tid og Frihed til at overveie det foreliggende Grundlovsudkast. Hvad Tiden angaaer, er der anvendt saamegen Tid, at jeg er bange for, at tilsidst Tiden er bleven haabe os og Folket temmelig lang, og, hvad Friheden angaaer, kjender jeg ikke nogen anden Indstrækning end den, at der fra Regjeringens Side stilles et bestemt Forlangende, overfor hvilket vi frit kunne sige Ja eller Nei; men med denne Frihed følger det Ansvar, der kan komme af vort Ja eller Nei. Den første ærede Taler (Christensen) hentydede til, at det havde været let at komme overeens med Rigsdagen og faae Sagen til at gaae, naar man havde valgt den Fremgangsmaade at lade en Lov vedtage, hvorved Fællesagerne overdroges til Rigsdagen. Det havde ganske vist været meget let, hvis denne Lov kunde forudsæes at ville blive vedtagen af Rigsraadet, uden hvilket den ikke kunde blive til en gyldig Lov; men denne Forudsætning har allerede ved de Forhandlinger, der ere førte om andre Love, vist sig at være falsk. Man kan altsaa ikke tænke sig denne Lethed uden som Følge af et Statscoup, uden hvilket man ikke kunde undlade at tage Hensyn til Rigsraadet. Men der er foruden denne Rigsraadets formelle Ret ogsaa et andet Hensyn, som muligviis kunde gjøre sig gjældende, nemlig den Betragtning, at man dog under den Erfaring, man havde gjort i en Række af Aar, var kommen til en virkelig Overbeviisning om, at det danske Riges Forsatning ifølge Grundloven af 5te